

Anmeldelser

Tips om medisinsk litteratur, andre bøker, filmer og elektroniske medier som bør anmeldes, sendes tidsskriftet@legeforening.no

Kommunikasjon på godt og ondt

Fossum B, red.

Kommunikasjon

Samtal och bemötande i vården. 445 s, tab, ill.
Lund: Studentlitteratur, 2007. Pris SEK 305
ISBN 978-91-44-04709-6

Aktuelle bog følger sig ind i en række utgivelser de senere år med fokus på kommunikation i helsevesenet. Ifølge redaktørens indledning responderer denne nye bog på et uttrykt behov blandt studenter og lærere for

en svensk lærebog som «med et bredt fokus beskriver kommunikation, samtal och bemötande». Bogen angives at henvende sig til et bredt publikum indenfor høgere uddannelse og klinisk virksomhed.

Bogen er inndelt i fire dele. Del 1 giver «generell kunnskap inom kommunikation» og i 3 kapitler beskrives her forskjellige kommunikationsmodeller, forskelle mellom informasjon og undervisning, samt kommunikation fra et magtperspektiv. Del 2 intensjoner at give «særskild kunnskap om samtal och bemötande». I de 3 kapitler i denne del gjennomgås først spesielle karakteristika ved «mötet och samtalet», dernæst omtales de 2 psykologiske retninger behaviorisme og psykoanalyse, mens det avsluttende kapittel belyser eksistensielle samtaler om liv og død. I del 3 presenteres «kommunikationsmodeller som kan förbättra samtal». Begreber som *empowerment*, *self-efficacy* og *patient-centrering* står centralt. Spesielle kapitler er viet til den motiverende samtale, psykoanalytiske grunnbegreber, betydningen af køn for kommunikationen, interkulturell kommunikation, samt kommunikation med tolk. De sidste 4 kapitler i bogen belyser «specielle aspekter på kommunikation och bemötande». Disse omhandler kommunikation omkring brugen af lægemidler, og kommunikation med børn/foreldre og somatiserende patienter. Afslutningsvis benyttes innsigt i hypnose og transefænomener til en dybere forståelse af regressive patientreaktioner.

Det er en svaghed ved bogen, at det er vanskelig at forstå logikken i de fire (over-

ordnede) dele og plasseringen af de enkelte kapitler i disse. Uklar er også tankegangen bag udvælgelsen af de spesifikke temaer, som er taget med i bogen, set i forhold til eventuelle målgrupper. Med hensyn til kapitlerne der belyser generelle og basale kommunikationsfærdigheder vil nok svenske studenter fortsatt være bedst tjent med at søge til anden litteratur. Den selektive bruk af forskningsresultater for at underbygge betydningen af bestemte (patient-centrerede) kommunikationselementer fremstår her også mindre tillidsvækkende.

Når bogen alligevel kan anbefales skyldes det, at en rekke af de 15 forfattere, hver for sig, har skrevet klinisk særdeles nyttig og godt på deres respektive spesialområder. Mange klinikere vil få aha-oplevelser og konkrete gode ideer til, hvordan de skal gribe an spesielt vanskelige samtaler, hvad enten de berører eksistensielle problemer, manglende motivasjon for livsstilsændring, somatisering eller manglende interkulturell forståelse. For det sidste er kapitlet om riktig bruk af tolk spesielt god. For en grundlæggende forståelse af en ideell samtale er et afsnit om Habermas' diskursetik på bedste vis retningsgivende, ligesom det avsluttende kapittel om hypnose originalt forklarer regressive patientreaktioner og betydningen af de ord, man vælger at bruke.

Peter Kjær Graugaard
Psykiatrien i Vestfold
Tønsberg

God bok om småbarns sykdommer

Saugstad OD.

Barnets første leveår

246 s, ill. Oslo: Spartacus, 2007. Pris NOK 298
ISBN 978-82-430-0359-0

Den primære målgruppen er foreldre til barn opp til tre års alder, men boken er også nyttig for alle som har ansvar for barn i denne aldersgruppen. Forfatteren ønsker å gi foreldrene mer kunnskap om barns

normale utvikling, og symptomer ved de vanligste sykdommene. Derved kan de bli tryggere, og kanskje mer målrettet søke kontakt med helsevesenet.

Først gis det en oversikt over normalutvikling og en del småplager hos spedbarnet. Deretter gjennomgås ernæring og sykdommer i forskjellige aldersgrupper og forskjellige organer. Språket er lettfattelig, og teksten er krydret med koselige skisser og strektegninger. Boken er solid innbundet og har en tiltalende layout. Jeg synes det var en nyttig repetisjon å lese den. For helsepersonell som arbeider med barn er det mange nyttige forklaringsmåter, som vi selv kan bruke når vi skal forklare barns normale utvikling, plager og sykdommer.

Jeg kunne tenkt meg flere bilder og illustrasjoner, det ville gjort tilegnelsen av stoffet enklere for dem som ikke er fagfolk innen feltet.

Dette er alt i alt en god, lettlest og nyttig bok for foreldre og andre som har ansvar for små barn.

Trond Flægstad

Barneavdelingen

Universitetssykehuset Nord-Norge

Nyttig oppslagsverk om naturprodukters effekt på laboratorieanalyser

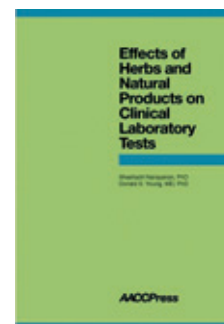
Narayanan S, Young DS.

Effects of herbs and natural products on clinical laboratory tests

303 s. Washington DC: AACC Press, 2007.

Pris USD 119

ISBN 978-1-59425-078-1

Dette er det fjerde oppslagsverket i en serie om «Effects on clinical laboratory tests» som American Association for Clinical Chemistry står bak (de tre første handler henholdsvis om effekten av sykdommer, legemidler og preanalytiske faktorer).

Innledningsvis er det seks korte, meget informative og interessante oversiktskapitler om teorier bak og anvendelse av plan-